



Länsstyrelsen  
Norrbotten

Yttrande

1 (2)

Datum  
2022-12-19

Ärendebeteckning  
539-15541-2022

Miljödepartementet  
m.registrator@regeringskansliet.se

## Yttrande över remiss om paus av omprövning för moderna miljövillkor

Er beteckning: M2022/02251

### Sammanfattning

Länsstyrelsen i Norrbottens län tillstyrker förslaget till paus av omprövning av moderna miljövillkor för vattenkraften. Länsstyrelsen anser att pausen kan vara positiv för arbetet om den är kortvarig och i enlighet med förslaget begränsas till ett år.

Länsstyrelsen anser att pausen kan och bör användas till att förbättra underlaget inför prövningarna, bland annat vad avser bedömningen av prövade anläggningars betydelse för effektiv tillgång på vattenkraftsel samt den pågående uppdateringen av bevarandeplaner för Natura 2000-områden.

Länsstyrelsen anser att de medel som tidigare fördelats mellan länsstyrelserna för arbetet med den nationella planen behöver finnas kvar under pausen, om syftet med pausen ska uppnås.

### Länsstyrelsens synpunkter på förslaget

Länsstyrelsen anser det viktigt att samverkansprocesserna med verksamhetsutövarna kan fortsätta under pausen. Detta ger möjlighet både för verksamhetsutövarna och länsstyrelsen att i de tidiga prövningarna ta fram ett bättre underlag om verksamhetens påverkan på miljön, åtgärdsbehovet för att uppnå miljökvalitetsnormerna och skyldigheter enligt art- och habitatdirektivet.

Pausen ger också möjlighet för de verksamhetsutövare som omfattas av tidiga prövningar att bättre beskriva nyttan av verksamheten och i analysfasen av samverkan göra det möjligt att bedöma om en kraftanläggning har de förmågor som omfattas av behovet av en effektiv tillgång på vattenkraftsel, såväl lokalt som regionalt.

En paus innebär också en möjlighet för länsstyrelsen att innan prövning genomföra uppdateringen av de bevarandeplaner för natura 2000-områden som berörs av den nationella planen, så att dessa kan ligga i fas med prövningen. För Norrbottens del innebär det att det pågående arbete

med bevarandeplanerna för Åbyälven och Piteälven kan utföras inom tiden för samverkansprocessen och därmed tillämpas i analysen av åtgärdsbehovet.

Länsstyrelsen ser dock flera risker med en paus och vill understryka vikten av att pausen blir kortvarig för att bibehålla den kompetens och det interna och externa arbetssätt som succesivt byggts upp sedan regeringsbeslutet 2020. Även om det i förslaget anges att det inte kommer att medföra nya åtaganden för myndigheterna så behöver sannolikt länsstyrelsens arbete fortgå i samma omfattning som tidigare. Arbetet kommer även att behöva ta hänsyn till de kompletteringar av underlagen för åtgärder och normsättning som förväntas ske med hänvisning till behovet av effektiv tillgång till vattenkraftsel.

De medel som tidigare fördelats mellan länen behövs därmed finnas i samma omfattning, om syftet med pausen ska uppnås.

Eventuella nya vägledningar till vattenmyndigheterna och länsstyrelserna avseende normsättning och tillgång på vattenkraftsel behöver utarbetas snarast under pausen för att kunna inarbetas i samverkansprocesserna och tillämpas när prövningarna återupptas.

Enligt förslaget ska effekterna av hittills genomförda omprövningar kartläggas. De prövningar som hittills påbörjats innefattar dock i huvudsak prövningsgrupper med mindre, få och äldre kraftanläggningar med mycket liten produktion och obetydligt bidrag till reglerförmågan i det svenska elsystemet. Det är också osäkert vad det slutliga utfallet av dessa blir vid prövningen i domstol. Det är inte sannolikt att hittills genomförda omprövningar är representativa för den nationella planen som helhet.

Länsstyrelsen anser det dock positivt att förslaget pekar på att det vid omprövning kan finnas möjligheter att förbättra produktionskapaciteten. Kartläggningen av hittills genomförda omprövningar bör därför även omfatta i vilken utsträckning påbörjade och genomförda samverkansprocesser omfattat möjligheterna till effektökning i befintliga vattenkraftverk och anledningen till att dessa uteblivit.

## De som medverkat i beslutet

Beslut om yttrande har fattats av landshövding Lotta Finstorp med vattenhandläggare Lina Edgren vid enheten för Mark- och vattenskydd som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschef Pia Strang medverkat samt enheterna för Naturskydd, Miljöanalys, Fiske samt Samhällsplanering och kulturmiljö.